“Arbitraj” kavramının meşru anlamı

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Müvekkiller çoğu zaman akıllarında “arbitraj” kelimesiyle gelir, danışmanlar da bu kelimeyi sıklıkla gelişigüzel kullanır. Oysa kelime kesinlik gerektirir. Meşru bir yargı bölgesi tercihi ile her iki düzenleyicinin de yaptırıma bağladığı davranış arasındaki sınır, bu kitaptaki en önemli sınırlardan biridir.

Kuralları işin yapısına uyduğu için bir yargı bölgesini seçmek meşrudur ve her çok uluslu şirketin yaptığı da budur. Defter tabanlı menkul kıymetlere bireysel yatırımcı erişimine ve merkez bankası parasıyla takasa ihtiyaç duyan bir tokenizasyon platformu, DLT alım satım platformu ve Project Helvetia orada bulunduğu için İsviçre’yi seçer. Yatırımcıları Asya’da olan ve stratejisi aktif alım satıma dayanan bir fon yöneticisi, teşvikli bir Singapur Değişken Sermayeli Şirketini (VCC) seçer, çünkü bu araç tam da bunun için tasarlanmıştır. Topluluğu kâr amacı gütmeyen bir hazine isteyen bir protokol, bu yapı iyi bilindiği için Zug’da bir vakıf kurmayı seçer. Bunların hiçbiri olumsuz anlamda arbitraj değildir. Bu, uygunluktur.

Kuralları işe uzanmadığı için bir yargı bölgesini seçmek de belirli sınırlar içinde meşrudur. Singapur’da hiç müşterisi olmayan bir işletmenin, Singapur’dan faaliyet göstermediği sürece Singapur’a karşı hiçbir yükümlülüğü yoktur. Her müşterinin

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

tokenlerini ayrı bir cüzdanda tutan bir işletme, İsviçre'de yalnızca kara paranın aklanmasının önlenmesi (AML) yükümlülüklerine tabidir. Zira kanun koyucu, ayrıştırılmış saklamanın bankacılık lisansı gerektirmediğine karar vermiştir. Sınırları ise öz (substance) ve dürüstlük çizer. Her iki düzenleyici de biçimin ötesine bakarak işin fiilen nerede yürütüldüğünü, kararların nerede alındığını ve riskin nerede bulunduğunu inceler. Singapur Para Otoritesinin (MAS) dijital token hizmet sağlayıcıları (DTSP) rejimi, Singapur'da kurulmuş şirketlerin offshore token işletmeleri için kolaylık bayrağı olarak kullanılması nedeniyle oluşturulmuştur. Rejim bu kolaylığı ortadan kaldırmıştır.[1] İsviçre Finansal Piyasalar Denetim Otoritesinin (FINMA) AML uygulaması ise, organizasyon şeması ne derse desin, İsviçre'deki personeli düzenlemeye tabi faaliyeti fiilen yürüten yabancı bir grup şirketini İsviçreli finansal aracı olarak kabul eder.[2]

Arbitraj, yapının tek amacının, işin fiilen yürütüldüğü biçimiyle aksi hâlde uygulanacak bir kuralı boşa çıkarmak olduğu noktada sona erer. Kâğıt üzerinde var olan ama borsası Singapur'daki bir daireden yönetilen bir Zug GmbH'si, MAS açısından bir Singapur işletmesi, FINMA açısından ise İsviçreli bir finansal aracıdır. Böyle bir yapı her ikisinin yükümlülüklerini taşır, hiçbirinin korumasından yararlanamaz. "Yatırım profesyonelleri" nominal kişilerden oluşan ve kararları Zürih'te alınan bir Singapur VCC'si ne teşvikten yararlanabilir ne de İsviçre'deki yönetici lisansı yükümlülüğünün dışında kalır. Her iki düzenleyici de bu tür olgular karşısında harekete geçeceğini göstermiştir. İkisi de mutabakat zaptları ve FATF çerçevesi kapsamında birbirleriyle bilgi paylaşır. Pratik kural basittir. Bir yapı, danışmanın ilgili her yargı bölgesinin düzenleyicisine insanların, kararların, anahtarların ve müşterilerin fiilen nerede olduğunu anlatarak, yüzü kızarmadan açıklayabileceği türden olmalıdır.

Sınır ötesi açıdan

Önerilen bir İsviçre–Singapur yapısını, herhangi bir avukat tek bir belge hazırlamadan önce üç soruyla sınayabilirsiniz. Birincisi, karar alan ve anahtarları kontrol eden kişiler sıradan bir salı gününde fiilen nerede oturacak? Sicil ne derse desin, işletme oradadır. İkincisi, işletme hangi müşterilere hizmet verecek ve bu müşteriler nerede? Hangi düzenleyicinin hak iddia edebileceğini bu belirler.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Üçüncüsü, her iki düzenleyici tüm şirketleri aynı anda görebilseydi yapı yine de anlamlı olur muydu? Görebilirler, çünkü işbirliği yaparlar. Dolayısıyla ikisinden birinin tablonun yalnızca bir kısmını görmesine dayanan bir yapı başarısız olur. O. Kısım, VI. Bölüm, bu üç soru üzerine kurulu on iş modeli için bir karar matrisi sunar.

Notlar

1. Financial Services and Markets Act 2022, s. 137; MAS, 6 Haziran 2025 tarihli basın duyurusu. ↩
2. Anti-Money Laundering Act (SR 955.0), md. 2 f. 3; Anti-Money Laundering Ordinance (SR 955.01), md. 2 (İsviçre'de veya İsviçre'den yürütülen faaliyet). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.